

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.III.110/2018/8.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2018. november 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt vádlott neve ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2018. szeptember 5. napján kelt 3.B.204/2018/10. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy

a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe annak végrehajtása esetén a vádlott által 2018. január 1. napjától 2018. január 2. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendeli.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét előkészítő ülésen hozta meg; a vádlottal szemben kiszabott büntetés szabadságvesztés büntetés, melynek végrehajtási fokozata börtön; a bűnjelek a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vannak nyilvántartva.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Törvényszék a 2018. szeptember 5. napján kihirdetett 3.B.204/2018/10. számú ítéletével vádlott neve bűnösségét megállapította testi sértés büntetében (Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulat), melyért 2 év - végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a polgári jogi igényről, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést súlyosításért, hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása végett.

A egyéb érdekelt 5 BF.266/2018/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést - helyes indokainál fogva - fenntartotta. Kifejtette, hogy a törvényszék a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le az eljárást, majd megalapozott tényállást állapított meg, melyet senki nem támadott. Indítványozta a tényállás kiegészítését a vádiratban is rögzített azon ténnyel, hogy a terhelt a sértett hátának jobb oldalát négy alkalommal, kis erővel, egy alkalommal, kis-közepes erővel, bal oldalát egy alkalommal legfeljebb kis-közepes erővel, a sértett derekát pedig egy esetben legfeljebb kis-közepes erővel szúrta meg. Rámutatott, hogy ettől az elsőfokú bíróság a Be. 502.§ (5) bekezdése és 521.§ (1) bekezdése értelmében nem térhetett volna el. A büntetéskiszabási körülmények körében mellőzni kérte a vádlott asztmás megbetegedését, mint enyhítő szempontot, mert erre nem áll rendelkezésre bizonyíték. Mellőzendő továbbá a sértetti közrehatás, hiszen a tényállás nem tartalmazza, miszerint sértett bármilyen provokatív magatartást tanúsított volna a vádlottal szemben. Nem írható a terhelt javára a beismerő vallomás, mert enélkül is aggálytalanul felderíthető volt a tényállás egyéb érdekelt

10 tanúvallomása alapján. Súlyosítóan hat viszont a kitartó elkövetési mód, hiszen a vádlott 7 alkalommal szúrta meg a sértettet.

Mindezekre figyelemmel az ügyész legalább - az alternatív büntetési indítványban megjelölt - 3 év 6 hónap szabadságvesztés büntetés és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását tartotta indokoltnak a büntetési célok elérése érdekében.

A másodfokú **nyilvános ülésen** megtartott perbeszédében a fellebbviteli **főügyészség képviselője** a fellebbezést az átiratában foglalt észrevételekkel és indítványokkal együtt változatlan formában fenntartotta.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a felülbírálatot gátló eljárási szabálysértést nem vétett, bár a vádirati tényállástól nem térhetett volna el. Mivel a korlátozott felülbírálat folytán a tényállás nem korrigálható, ezért csupán megjegyezte, miszerint részbeni megalapozatlanságot eredményez a szúrások erejének hiánya, ami az élet- és testi épség elleni bűncselekményeknél a történeti tényállás szükséges és fontos körülménye. A büntetéskiszabási körülmények helyesbítését továbbra is indítványozta azzal, hogy a vádlott asztmás megbetegedésének tényét nem igazolta orvosi iratokkal. A sértetti közrehatás ténybeli alapja hiányzik, mivel az összeszólalkozás önmagában nem jelent provokatív magatartást, emellett pedig kétségtelen, hogy a vádlott beismerő vallomást tett.

Az elsőfokú ügyész arra az álláspontra helyezkedett, hogy három év hat hónap szabadságvesztés és három év közügyektől eltiltást vesz tudomásul. Ez maradéktalanul megalapozott, tekintettel arra, hogy a vádlott ittasan, eszközhasználattal, orvul, hátulról, hét alkalommal szúrta meg a sértettet és a támadással nem magától hagyott fel.

Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélet tábla a Tatabányai Törvényszék ítéletet változtassa meg akként, hogy a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés mértékét súlyosítsa, meghatározott időtartamra a közügyek gyakorlásától tiltsa el és a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztő rendelkezését pedig mellőzze.

A **vádlott védője** perbeszédébe kifejtette, hogy védencével elfogadták a törvényszék méltányos ítéletét, melynek helybenhagyását kérte.

Rámutatott, hogy az előkészítő ülés során védenccé lemondott a tárgyalás tartásáról a váddal teljesen egyező beismerést tett és ezzel lényegesen megkönnyítette a bíróság munkáját, illetve felgyorsította az eljárás befejezését. Korábbi eljárási jogintézmény volt az 1998. évi XIX. törvényben a lemondás a tárgyalásról, mellyel kapcsolatosan a Btk. 83.§ (2) bekezdés a/ pontjában úgy rendelkezett, hogy a nyolc évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén az együttműködő vádlottal szemben három évnél súlyosabb büntetést nem lehet kiszabni. Az előkészítő ülésen történő eljárás befejezéséhez még nem kapcsolódik anyagi jogi szabály, de a korábbi enyhítő rendelkezéshez képest is eltúlzott az ügyész indítványa, miszerint három év hat hónap szabadságvesztés büntetéssel elégedne meg.

A védő kifejtette, hogy védenccé mélységesen megbánta a bűncselekményt, együttműködött a hatósággal. Büntetlen előéletű, soha semmiféle konfliktusba nem került a törvénnyel, fiatal felnőtt. Az ügyészség a fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy két kisebb testvére vonatkozásában tartási kötelezettség nem terheli, ezért a családfenntartói státusz nem enyhítő körülmény. Ugyanakkor tény, hogy a vádlott a jövedelmével hozzájárul a családja költségeihez, vagyis nem a törvényi kötelezettség, hanem a tényleges élethelyzet alapján kell ezt értékelni a büntetés kiszabása körében. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor ezt is figyelembe véve úgy döntött, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti. A terhelt egy szerény és visszafogott fiatalember, aki egyszer az ittasságának és hirtelen felindultságának köszönhetően elkövetett egy súlyos cselekményt, amit őszintén megbánt. Ezért a védő kérte, hogy a másodfokú bíróság utasítsa el az ügyészi fellebbezést.

A vádlott az utolsó szó jogán elmondott nyilatkozatában őszinte megbánásának adott hangot. Kifejtette, hogy a családja nagyon megkönnyíti, ha neki börtönbe kellene menni, mivel a jövedelmével segíti a szüleit a testvérei eltartásában. A személyi körülményei tekintetében előadta, hogy munkahelyet változtatott, egy kőműves vállalkozásnál dolgozik segédmunkásként. A havi jövedelme kb. 200.000 Ft.

A Győri Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - figyelemmel a Be. 583.§ (3) bekezdésében írt szabályokban írott korlátozott fellebbezés körére - az 590.§ (3) bekezdés alapján csak a fellebbezéssel sérelmezett rész vonatkozásában bírálta felül.

A Be. 590. § (5) bekezdésében foglaltak szerint eljárva megállapította, hogy abszolút eljárás szabálysértés nem történt, ami az érdemi felülvizsgálatot gátolná. A tényállást a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontja értelmében nem vizsgálhatta, ezért csupán annak megállapítására szorítkozik, hogy a vádirati tényálláshoz képest hiányzik a szűrésok intenzitásának jellemzése (2. oldal negyedik bekezdés).

A vádlott terhére megállapított bűncselekmény minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak, illetőleg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak. Eszerint a terhelt magatartása sértett sérelmére a Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulat szerinti életveszélyt okozó testi sértés büntetnének törvényi tényállását merítette ki.

A jogi indokolás körében tett megállapításokat azzal szükséges pontosítani, hogy a terhelt tudatzavart állapotot eredményező ittassága önhibából eredt, ezért a Btk. 18.§-a értelmében nem lehet hivatkozni a Btk. 17.§ (1) -(2) bekezdésében írt büntethetőséget kizáró, illetőleg korlátozó okként az elmeműködés kóros állapotára.

A 3/2013. számú BJE szempontrendszere alapján a terhelt szándéka a testi sértés tekintetében egyenes volt, hiszen késsel, hét alkalommal megszurta a sértettet, az életveszélyes eredmény vonatkozásában pedig eshetőleges szándék terheli az ítéletben rögzítettek szerint, mivel a szűrésok ereje kis erejű, vagy legfeljebb kis-közepes erejű volt.

A kiszabott büntetés tekintetében az ítéltábla nem osztotta az ügyészi fellebbezésben foglaltakat. Kétségtelen tény, hogy enyhítő körülményként a vádlott asztmás megbetegedése, valamint a sértetti közrehatás nem értékelhető, mert az ide vonatkozó ténybeli alapok és bizonyítékok nem álltak rendelkezésre.

Az asztmás megbetegedésre a vádlott úgy hivatkozott, hogy ennek alátámasztására szolgáló orvosi dokumentumokat nem tudott bemutatni. A sértett provokatív magatartására utaló vallomás nem volt, azt a tényállás nem is tartalmazza.

E két enyhítő körülmény mellőzése esetén is azt kell azonban megállapítani, hogy a vádlott javára nagyobb számban állnak az enyhítő szempontok, mint a súlyosító körülmények. A sértetti megbocsátás akként vehető figyelembe, hogy sértett nyilatkozata szerint nem lesznek a vádlottal haragban, közöttük békesség lesz (10-es jegyzőkönyv 5. oldal hetedik bekezdés). A terhelt családfenntartó volta nem a törvényi kötelezettség alapján értékelendő, hanem aszerint, hogy ténylegesen hozzájárul jövedelmével a testvérei eltartásához.

A Btk. 83.§ (1) - (2) bekezdése jelenleg csak a Be. XCIX. Fejezetében szabályozott - a vádemelést megelőző - egyezség esetére tartalmaz enyhítő rendelkezéseket, melyek szerint a 2-8 éves büntetési tételű életveszélyt okozó testi sértés büntette esetén legkevesebb 1 év szabadságvesztés lenne kiszabható.

A Be. LXXVI. Fejezetében szabályozott előkészítő ülés keretében eljáró bíróságnak figyelemmel kell lenni ezen új jogintézmény eljárást gyorsító, elterelő és könnyítő jellegére is. Lényeges

szempont, hogy a bíróságnak nem kell lefolytatni a hosszadalmas bizonyítási eljárást, amennyiben a terhelt az előkészítő ülésen a bűnösségét elismeri és a tényállást nem vitatja, tehát lemond a tárgyaláshoz való jogáról. Ezt az együttműködő készséget az ügyészség illetve a bíróság az enyhébb joghátrány alkalmazásával értékeli.

Jelen ügyben a vádlott az előkészítő ülésen elismerte a bűncselekmény elkövetését, az ügyészség viszont a 3 év 6 hónap szabadságvesztés kiszabására tett indítványában ezt nem vette figyelembe. Az alternatív büntetési indítványban megjelölt büntetés nagyságrendileg annak a büntetéskiszabási gyakorlatnak felel meg, amelyet az általános eljárási szabályok szerint, tárgyaláson, a bizonyítás felvételét követően alkalmaznak a bíróságok hasonló tényállás esetén az életveszélyt okozó testi sértés büntettének elkövetőivel szemben.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy egy büntetlen előéletű, fiatal felnőtt esetében, aki a családját eltartja, nem ütközött eddig össze a törvénnyel, és csak súlyos ittassága miatt ragadtatta magát egy indulati bűncselekményre, egy méltányos joghátrány felel meg a Btk. 79.§-ában írott büntetési céloknak, amely a vádlott esetében elsősorban az egyéni visszatartás lehet.

Az ítélőtábla is úgy találta - az előkészítő ülésen történt beismerésre, a bűncselekmény valamennyi körülményére és a vádlott személyében rejlő csekélyebb társadalomra veszélyességre tekintettel -, hogy túlmutatna a büntetés célján, ha a 2 éves törvényi minimumban meghatározotthoz képest magasabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kerülne kiszabásra. Ezért a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem foghatott helyt.

Elmulasztotta a törvényszék a terhelt által őrizetben töltött időnek a szabadságvesztés büntetésbe történő beszámítását a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése szerint, mely rendelkezést az ítélőtábla pótolta.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A másodfokú bíróság azzal egészíti ki az elsőfokú ítélet büntetéskiszabásra vonatkozó indokolását, hogy a Btk. 37.§ (2) bekezdés a/ pontja szerint börtön fokozatban kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását - a bűncselekmény jelentős tárgyi súlyára tekintettel - a maximális tartamú próbaidőre függesztette fel a törvényszék a Btk. 85.§ (1) és (2) bekezdés alkalmazásával.

Végrehajtás esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása a Btk. 38.§ (2) bekezdés a/ pontján alapszik

A bűncselekmény elkövetési eszközén kívül nyilvántartott bűnjelek lefoglalásának megszüntetése és megsemmisítésük elrendelése a Be. 320.§ (1) bekezdés a/ pontján és (2) bekezdésén alapszik. A sértettől lefoglalt ruházat kiadását a Be. 321.§ (1) bekezdése szerint rendelte el a törvényszék.

A polgári jogi igény - határozott kereseti kérelem hiányában történő - egyéb törvényes útra utasításának jogszabályi alapja a Be. 561.§ (1) bekezdés n/ pontja.

A táblabíróság észlelte, hogy a rendelkező részben tévesen szerepel az eljárási forma, mivel a törvényszék az ítéletét nem nyilvános tárgyaláson, hanem a Be. 504.§ (6) bekezdés szerinti előkészítő ülésen hozta meg.

A lefoglalás megszüntetésével érintett bűnjelek őrzési helye hiányzik, ezért azt a táblabíróság megjelölte akként, hogy azok a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vannak nyilvántartva.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a Tatabányai Törvényszék 2018. szeptember 5. napján kihirdetett 3.B.204/2018/10. számú ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2018. november 14.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
bíró

Z á r a d é k :

A Győri Ítélőtábla fenti ítélete, és az abban foglalt változtatással a Tatabányai Törvényszék 3.B.204/2018/10. számú ítélete 2018. november 14. napján jogerős.

Győr, 2018. november 14.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke